

Kortlægning 2025

Danske forsyningsselskabers
formidlings- og undervisnings-
tilbud til børn og unge

SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

Forord

I Skoletjenesten får vi jævnligt henvendelser fra forsyningsselskaber, der efter-spørger sparring på, hvordan de kan kvalificere deres undervisning og formid-ling til børn og unge. Det vidner både om en interesse for at udvikle gode un-dervisningstilbud og om et behov for inspiration og ny viden på området. Som videntcenter for eksterne læringsmiljøer ønsker vi at understøtte denne udvik-ling, fordi mødet med forsyningsselskaber giver børn og unge en vigtig indsigt i nutidens og fremtidens håndtering af ressourcer.

Men hvad kendetegner praksis med undervisning og formidling på forsynings-selskaber? Hvor udbredt er det? Og hvad ønsker forsyningsselskaberne, at børn og unge skal få ud af et besøg? Som nationalt videntcenter har vi kunnet konsta-tere, at der mangler et samlet overblik på tværs af landets mange forsyningssel-skaber.

Med denne kortlægning tegner vi et billede af formidlings- og undervisnings-aktiviteter for børn og unge på forsyningsselskaber i Danmark. Kortlægningen viser, at der er formidlings- og undervisningstilbud til alle aldersgrupper - fra daginstitutioner til ungdomsuddannelser. Den viser samtidig, at forsyningssel-skaberne har forskellige mål med deres aktiviteter for børn og unge.

Vi håber, at rapporten kan give inspiration til forsyningsselskabernes videre arbejde med at udvikle undervisning og formidling. Rapporten henvender sig også til kommuner, skoler, dagtilbud, ungdomsuddannelser og andre aktører, der er optaget af, hvordan eksterne læringsmiljøer kan styrke børn og unges viden og handlekraft i forhold til den grønne omstilling.

Tak til de 76 forsyningsselskaber der har bidraget til kortlægningen og stillet viden og erfaringer til rådighed.

God læselyst!

Skoletjenesten
nov. 2025

Indhold

FORORD	2
HVAD VISER KORTLÆGNINGEN	4
OM DATAGRUNDLAG OG FORSYNINGSSKABER	5
SKABER MED TILBUD TIL BØRN OG UNGE	6
BEGRUNDELSER FOR AT HAVE TILBUD TIL BØRN OG UNGE	7
FORDELINGEN PÅ MÅLGRUPPER	9
TYPER AF TILBUD	10
VARIGHED PÅ TILBUDDENE	12
ANTAL BØRN OG UNGE I TILBUD	13
SAMMENHÆNG MELLEM FORM OG BESØGSTAL	14
ANTAL ÅRSVÆRK TIL FORMIDLINGS- OG UNDERVISNINGSAKTIVITETER	15
UDDANNELSESBAGGRUND HOS FORSYNINGSSKABERNE	16
MÅDER AT KVALIFICERE TILBUD	18
SAMMENHÆNG MELLEM UDDANNELSESBAGGRUND OG KVALIFICERING	20
SAMMENHÆNG MELLEM UDDANNELSESBAGGRUND OG BEGRUNDELSER	22
BILAG 1: METODE OG DATAGRUNDLAG	24

Hvad viser kortlægningen?

Kortlægningen viser, at formidling og undervisning på forsyningsselskaber er en udbredt praksis i hele landet.

Størstedelen (89 %) af forsyningsselskaberne har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge, og disse tilbud når bredt ud til alle børn og unge fra dagtilbud til ungdomsuddannelser – dog med flest tilbud målrettet de lidt ældre børn og unge.

Næsten alle forsyningsselskaber (99%) tilbyder rundvisning på forsyningerne, mens godt halvdelen tilbyder didaktiseret undervisning og har materialer tilgængelige på deres hjemmeside. Kortlægningen viser desuden, at 75% af forsyningsselskaberne har mere end ét tilbud, og størstedelen af formidlings- og undervisningstilbuddene varer enten 1½ eller 2 timer.

Når forsyningsselskaberne skal begrundede deres tilbud, vægter de især, at de bidrager til udvikling af børn og unges viden. F.eks. angiver 84%, at det at "bidrage til, at børn og unge har viden om ressourcer og udvikler

handlekraft til bæredygtig levevis" er "meget vigtigt" for deres tilbud.

Mange af forsyningsselskaberne kvalificerer deres formidlings- og undervisningstilbud særligt gennem samarbejde med brugerne (82%), men også gennem deltagelse i netværk og faglige fora (70%). 71 % af forsyningsselskaberne benytter mellem to og fire former for kvalificering af deres formidlings- og undervisningstilbud.

Kortlægningen indikerer, at forsyninger med et højt besøgstal af børn og unge har længere tilbud, der i højere grad er didaktiserede, bruger flere typer af kvalificering samt har flere pædagogisk uddannede medarbejdere.

Forsyninger med pædagogisk uddannede medarbejdere begrundede i højere grad deres tilbud med et fokus på at understøtte skolernes undervisning med autentiske og praksisnære forløb end forsyninger uden pædagogisk uddannede medarbejdere.

| Datagrundlag

Kortlægningens datagrundlag består af 76 besvarelser på en spørgeskemaundersøgelse udsendt til 104 forsyningsselskaber i juni 2025. Besvarelserne fordeler sig på tværs af alle regioner og rummer forskellige typer af forsyningsselskaber.

Se deltagernes geografiske fordeling og karakteristika i bilag 1 “Metode og datagrundlag”.

| Om forsyningsselskaber

Forsyningsselskaber er ofte kommunalt eller brugerejede. En lang række af de større forsyningsselskaber dækker flere kommuner. En væsentlig del af selskaberne varetager mere end ét forsyningsområde, og forsyningsselskaberne er derfor organiseret forskelligt. Nogle steder er enkelte forsyningsområder ikke en del af et forsyningsselskab, men varetages af en kommunal forvaltning, fx vand og affaldshåndtering.

Selskaber med tilbud til børn og unge

89 % af forsyningsselskaberne angiver i spørgeskemaundersøgelsen, at de har et formidlings- eller undervisningstilbud til børn og unge, mens 11 % svarer, at de ikke har jf. Figur 1.

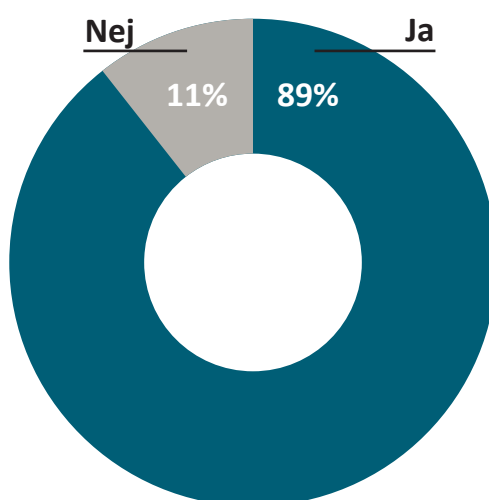
Formidlings- og undervisningstilbud er således udbredte hos forsyningsselskaberne.

Enkelte af de forsyningsselskaber, som har angivet, at de ikke har tilbud til børn og unge, har senere angivet i et åbent

svarfelt, at de af og til laver rundvisninger for børn og unge, hvis de bliver kontaktet af en skole. Der er ligeledes nogen, der har skrevet, at de overvejer at etablere tilbud eller har konkrete planer om dette.

Størstedelen af forsyningsselskaberne har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge

Figur 1: Oversigt over hvor stor en andel forsyningsselskaber, der har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge

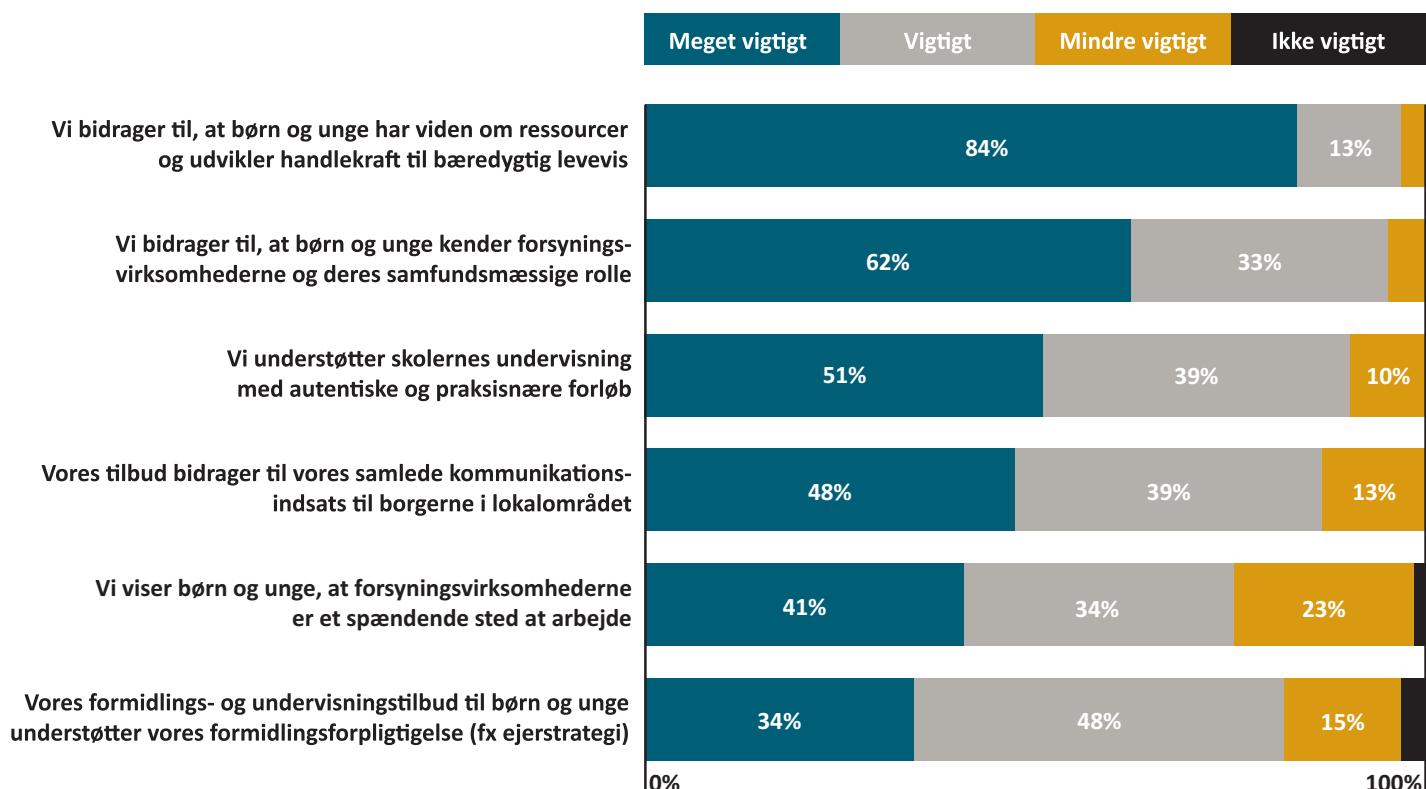
N=76. Spørgsmål: Har I formidlings- eller undervisningstilbud til børn og unge?

Begrundelser for at have tilbud til børn og unge

Der kan være mange forskellige begrundelser for, at et forsyningsselskab udbyder formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge. I spørgeskemaundersøgelsen er forsyningsselskaberne blevet præsenteret for seks forskellige begrundelser

for at tilbyde formidling og undervisning til børn og unge. Disse begrundelser har forsyningsselskaberne vurderet på skalaen "meget vigtigt", "vigtigt", "mindre vigtigt" eller "slet ikke vigtigt".

Figur 2: Begrundelser for formidlings- og undervisningstilbud

N: 61. Spørgsmål: Hvor vigtige er nedenstående begrundelser for jeres formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge. (Vurder begrundelserne på en skala fra 1-4, hvor 1 er "ikke vigtigt" og 4 er "meget vigtigt") Besvarelser med under 5 respondenter er ikke illustreret med procentangivelse.

Generelt vurderer forsyningsselskaberne alle disse begrundelser højt, og forskellen i vurderingerne kommer derfor hovedsageligt til udtryk i, hvorvidt forsyningsselskaberne vurderer begrundelserne som "meget vigtige" eller "vigtige".

Viden om ressourcer og handlekraft til bæredygtig levevis er de vigtigste begrundelser for, at forsyningsselskaberne har formidlings- og undervisningstilbud

De to begrundelser, som bliver vurderet som værende mest vigtige, er "Vi bidrager til, at børn og unge har viden om ressour-

cer og udvikler handlekraft til bæredygtig levevis" og "Vi bidrager til, at børn og unge kender forsyningsvirksomhederne og deres samfundsmæssige rolle". Her angiver henholdsvis 84 % og 62 %, at dette er "meget vigtigt" jf. Figur 2.

De begrundelser, som bliver vurderet som værende mindst vigtige af de seks, er "Vi viser børn og unge, at forsyningerne er et spændende sted at arbejde" og "Vores formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge understøtter vores formidlingsforpligtelse (fx ejerstrategi). Her angiver henholdsvis 41 % og 34 %, at dette er "meget vigtigt".

Det er således særligt begrundelser om at bidrage til udvikling af børn og unges viden, som vægtes højest blandt forsyningsselskaberne.

Fordelingen på målgrupper

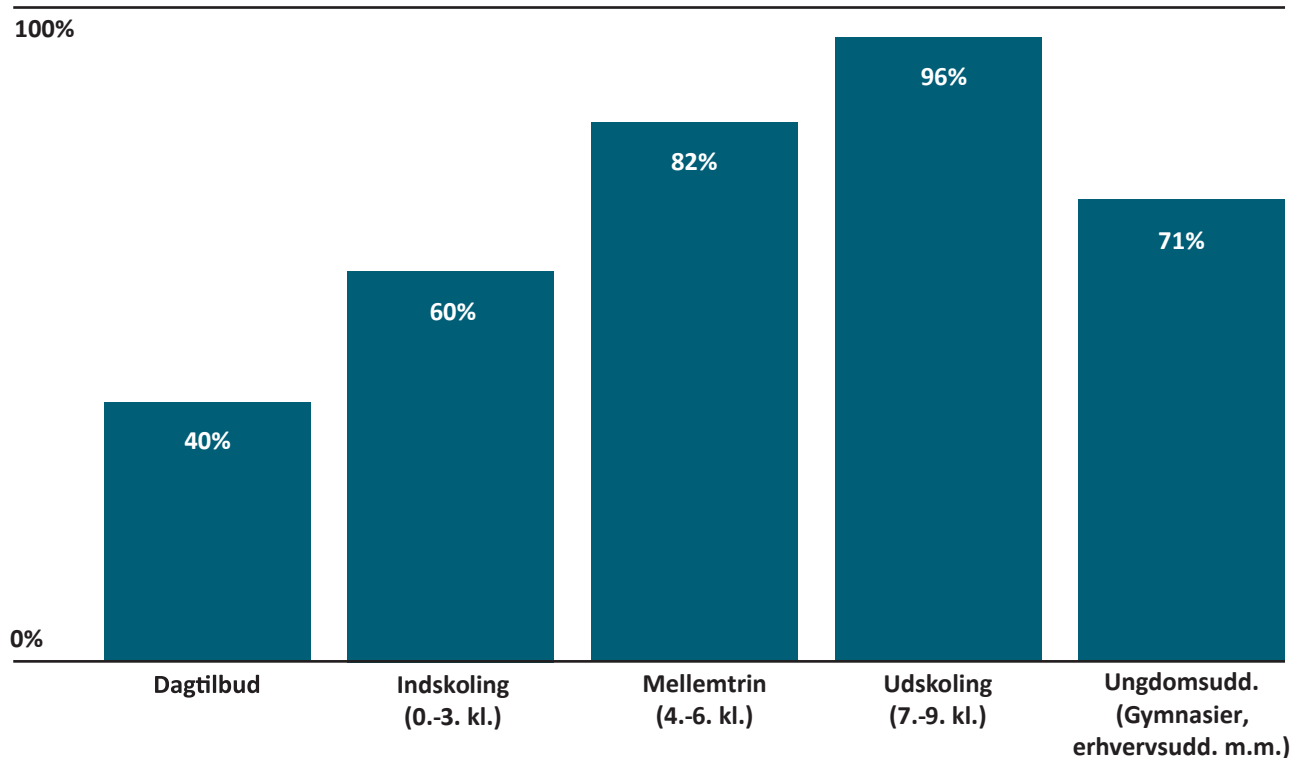
Formidlings- og undervisningstilbud kan variere både i form og indhold. Nogle tilbud kan være målrettet flere forskellige målgrupper, mens andre tilbud kan være udviklet til én specifik målgruppe. I spørgeskemaundersøgelsen er forsyningsselskaberne blevet spurgt ind til, hvilke målgrupper de har formidlings- og undervisningstilbud til.

Formidlings- og undervisningstilbuddene udbydes til mange målgrupper

Næsten alle forsyningsselskaber (96 %) i spørgeskemaundersøgelsen, som har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge, har tilbud til udskoling (7. – 9. kl.). 82 % har tilbud til mellemtrinnet (4. – 6. kl.), 71 % har tilbud til ungdomsuddannelserne, og 60 % har tilbud til indskoling (0. - 3. kl.), mens 40 % har tilbud til dagtilbuddene jf. Figur 3.

Vi kan således konstatere, at der er en tendens til, at forsyningsselskaberne særligt har tilbud, der er målrettet lidt ældre børn og unge, mens de i mindre grad har tilbud til børn i indskoling og i lavere grad til børn i dagtilbud.

Figur 3: Målgrupper for forsyningsselskabernes formidlings- og undervisningstilbud

N=68. Spørgsmål: Hvilke målgrupper er jeres tilbud rettet mod? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %.

Typer af tilbud

Blandt de forsyningsselskaber, som har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge, findes der flere forskellige typer af tilbud. På nogle forsyningsselskaber har de én type tilbud, mens der på andre er flere. Dette varierer fra forsyningsselskab til forsyningsselskab. Næsten alle (99 %) af de forsyningsselskaber, som har angivet, at de har et formidlings- og undervisningstilbud i spørgeskemaundersøgelsen, angiver, at de tilbyder rundvisning på de fysiske anlæg, mens 56 % tilbyder didaktiserede tilbud (undervisning), og 53 % har materialer, der

kan hentes på deres hjemmeside. Rundvisning er således det mest typiske tilbud hos forsyningsselskaberne.

Kortlægningen viser dog, at forsyningsselskaberne ofte har mere end én type tilbud til børn og unge. Her har tre fjerdedele af forsyningsselskaberne (75 %) mere end én type tilbud til børn og unge jf. Figur 5, mens 24 % kun har rundvisning. Dette indikerer, at hvis først forsyningsselskaberne tilbyder rundvisning, så er der stor sandsynlighed for, at de også ønsker at tilbyde mere end dette.

Figur 4: Formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge på forsyningerne

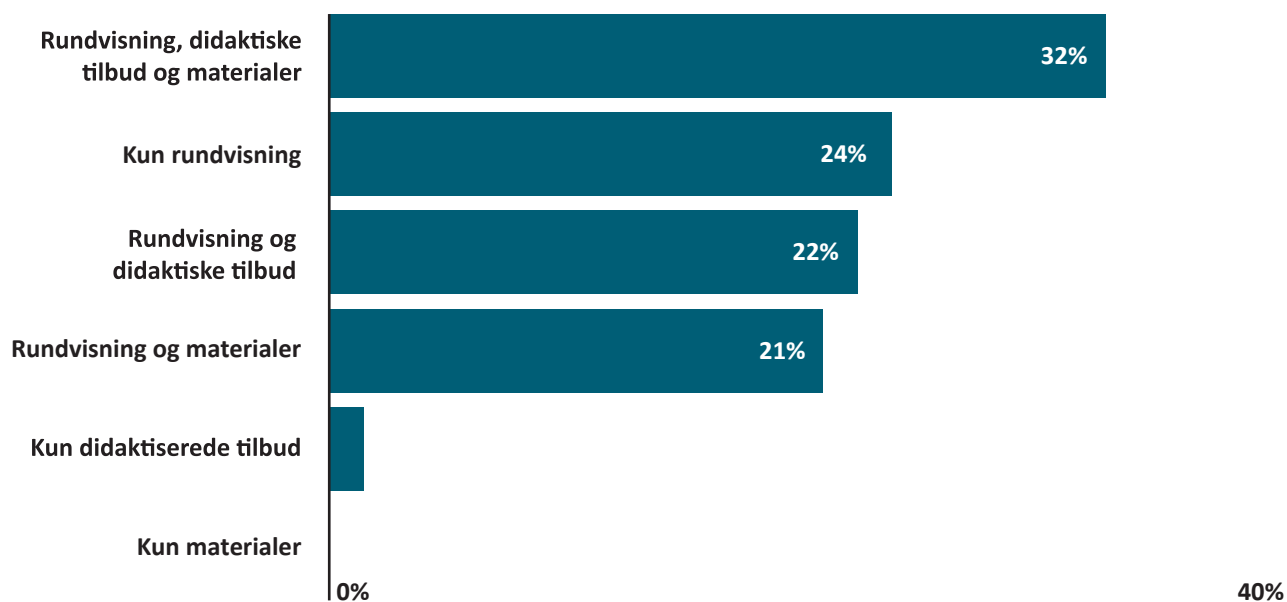

N=68. Spørgsmål: Hvilke tilbud har I til børn og unge? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %.

32 % af forsyningsselskaberne har både rundvisning, didaktiserede tilbud og digitale materialer. 22 % har rundvisning og didaktiserede tilbud, og 21 % har rundvisning og materialer, der er tilgængelige på deres hjemmeside jf. Figur 5.

Mange af forsyningsselskaberne har mere end én type formidlings- og undervisningstilbud

Figur 5: Formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge på forsyningerne

N=68. Spørgsmål: Hvilke tilbud har I til børn og unge? Der vises ikke procent, hvis der er under fem respondenter i en kategori.

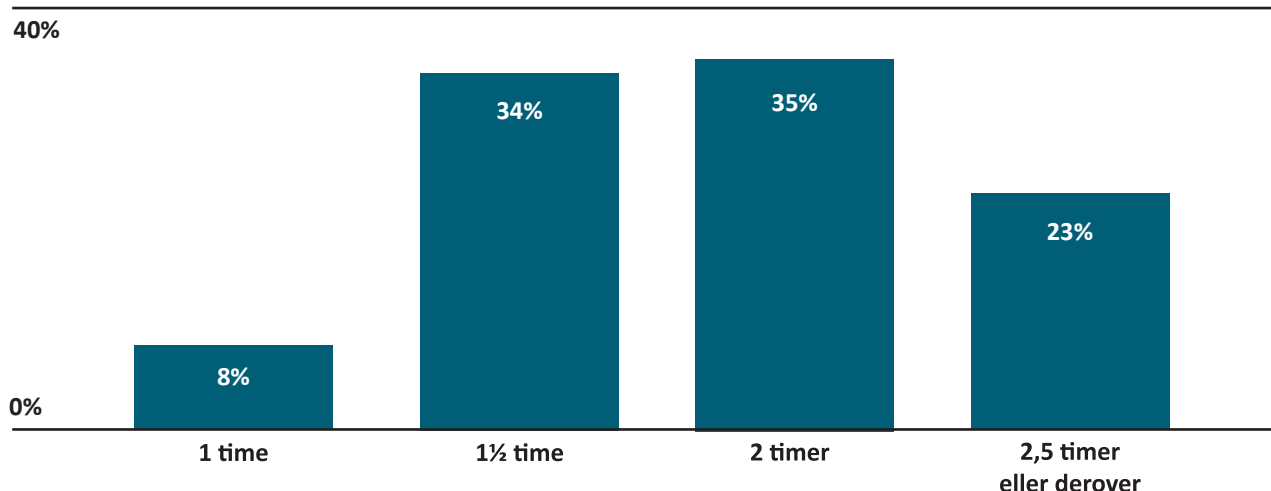
Varighed på tilbuddene

Ligesom der er forskel på typen af tilbud, som forsyningsselskaberne udbyder, varierer varigheden på tilbuddene også. Varigheden af forsyningsselskabernes tilbud spænder mellem 1 time til over 4 timer. 8 % af tilbuddene varer 1 time, 34 % varer 1½ time, 35 % af tilbuddene varer 2 timer, mens 23 % af tilbuddene varer 2½ time eller derover jf. Figur 6. Det

typiske formidlings- og undervisningstilbud varer således 1½ eller 2 timer.

Størstedelen af formidlings- og undervisningstilbud varer enten 1½ eller 2 timer

Figur 6: Varighed af formidlings- og undervisningstilbud

N: 62. Spørgsmål: Hvor lang tid varer et gennemsnitligt formidlings- og undervisningstilbud hos jer?

Der er i øvrigt en sammenhæng mellem typen af undervisningstilbud og længden af tilbuddet. Er der udelukkende tilbud om rundvisning, markerer 69 %, at varig-

heden af tilbuddet er 1-1½ time, mens 73 % af dem, der tilbyder didaktiseret undervisning, markerer, at tilbuddet varer 2 timer eller mere.

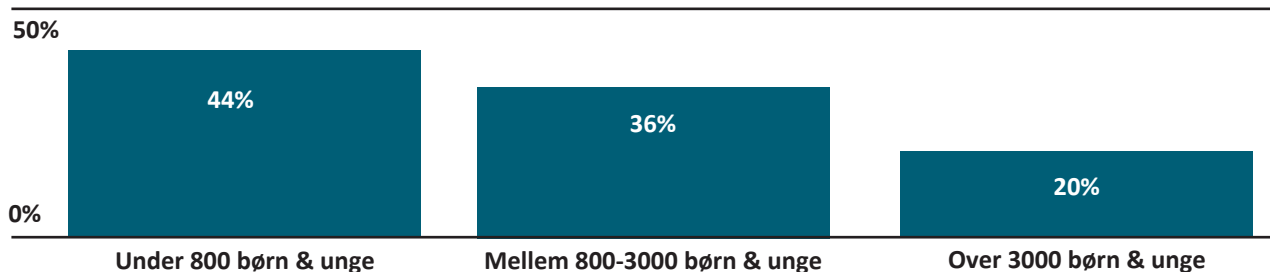
Antal børn og unge i tilbud

59 af de 68 forsyningsselskaber fra spørgeskemaundersøgelsen, som har et tilbud, har angivet, hvor mange børn og unge, der ca. deltager i deres tilbud om året. Det angivne antal spænder fra 40 børn og unge årligt til 28.000.

Antallet af børn og unge i formidlings- og undervisningstilbud varierer på tværs af forsyningsselskaberne

Lidt under halvdelen (44 %) vurderer, at der årligt er under 800 børn og unge i formidlings- og undervisningstilbud på deres forsyningsselskab. 36 % vurderer, at de har mellem 800-3000 børn og unge på besøg årligt, mens 20 % har over 3000 børn og unge i formidlings- og undervisningstilbud årligt jf. Figur 7.

Figur 7: Antal børn og unge i formidlings- og undervisningstilbud på forsyningsselskaberne årligt

N:59. Spørgsmål: Ca. hvor mange børn og unge deltager i tilbud på jeres forsyningsselskab om året?

Til sammen har de 59 forsyningsselskaber angivet, at ca. 156.000¹ børn og unge deltager i et formidlings- og undervisningstilbud på deres forsyningsselskaber årligt. Det svarer til et gennemsnit på 2.643 børn og unge pr. forsyningsselskab. I praksis er det dog få forsyningsselskaber, som trækker gennemsnittet væsentligt op med mellem 11.000-28.000 besøgende børn og unge.

Kortlægningen viser desuden, at særligt forsyningsselskaber, som dækker mere end én kommune, har flere besøgende årligt sammenlignet med de forsyningsselskaber, som alene dækker én kommune.

¹ De fleste af de 59 forsyningsselskaber, der har angivet antal besøg af børn og unge, har angivet specifikke tal, men en del har angivet intervaller eller antal klasser. I disse tilfælde har vi beregnet gennemsnit af interval, hvor det er angivet, og ganget med 22 elever, de steder, hvor der er angivet klasser.

Sammenhæng mellem form og deltagerantal

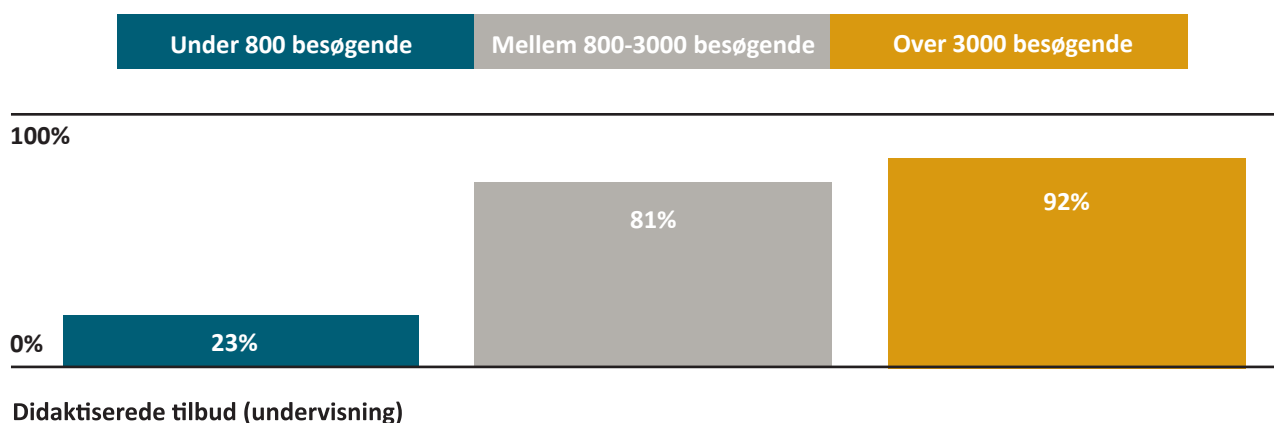
Som vist tidligere tilbyder næsten alle forsyningsselskaber rundvisning på forsyningerne, dette gælder også, uanset om de har få eller mange besøgende børn og unge årligt.

Antallet af besøgende har betydning for tilbuddets form

Knap en fjerdedel af forsyningerne (23 %), der har under 800 besøgende

årligt, har et didaktiseret tilbud, mens 81 % af de forsyninger, der har mellem 800-3.000 besøgende årligt, og 92 % af de forsyninger, der har over 3.000 besøgende årligt, har et didaktiseret tilbud jf. Figur 8. Der er således en tendens til, at jo flere besøgende forsyningerne har, des større sandsynlighed er der for, at forsyningerne har et didaktiseret tilbud. Samtidig viser kortlægningen, at forsyningsselskabernes tilbud ofte også varer længere tid, jo flere besøgende de har.

Figur 8: Didaktiserede tilbud fordelt på antal besøgende

N:59. Spørgsmål: Ca. hvor mange børn og unge deltager i tilbud på jeres forsyningsselskab om året? Samt "Hvilke tilbud har I til børn og unge?" Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %.

Antal årsværk til formidlings- og undervisningsaktiviteter

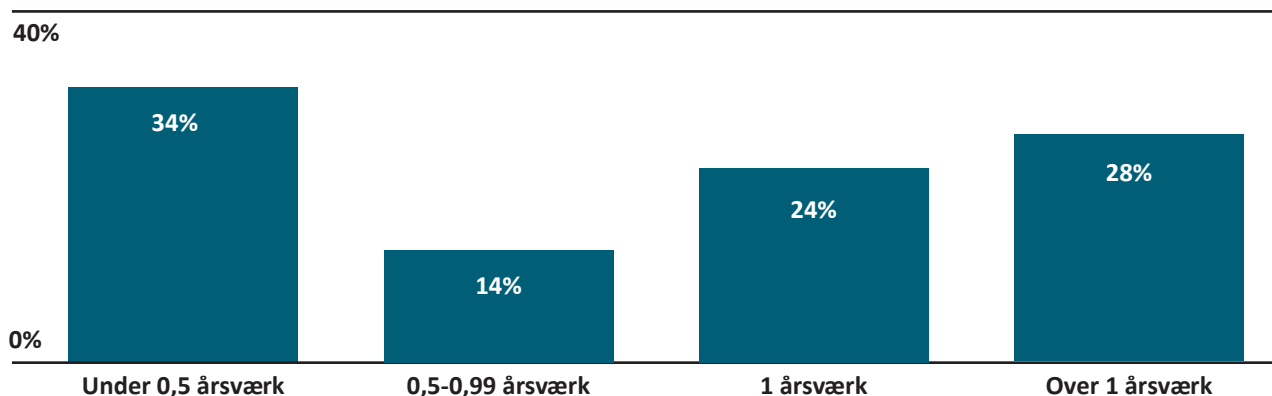
Ligesom antallet af børn og unge, der årligt besøger forsyningsselskaberne, varierer fra forsyningsselskab til forsyningsselskab, varierer antallet af årsværk brugt på formidlings- og undervisningsaktiviteterne også. Jo flere besøgende forsyningsselskaberne har, des flere timer bruger forsyningsselskaberne også på deres formidlings- og undervisningsaktiviteter.

50 ud af de 68 forsyningsselskaber, der har formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge, har angivet, hvor mange årsværk de ca. bruger på deres aktiviteter. Omkring en tredjedel (34 %) bruger under

et halvt årsværk på deres formidlings- og undervisningsaktiviteter årligt, 14 % bruger mellem 0,5-0,99 årsværk, mens 24 % bruger 1 årsværk, og 28 % bruger over 1 årsværk på deres formidlings- og undervisningsaktiviteter jf. Figur 9.

Der er stor variation i antallet af årsværk, som forsyningsselskaberne bruger på formidlings- og undervisningsaktiviteter

Figur 9: Antal årsværk til formidling- og undervisningsaktiviteter

N:50. Spørgsmål: Ca. hvor mange årsværk omfatter jeres formidling- og undervisningsaktiviteter til børn og unge?

Uddannelsesbaggrund hos forsyningsselskaberne

Knap to tredjedele af forsyningsselskaberne (61 %) i spørgeskemaundersøgelsen har medarbejdere med en naturfaglig eller teknisk uddannelse i den medarbejdergruppe, der varetager deres tilbud.

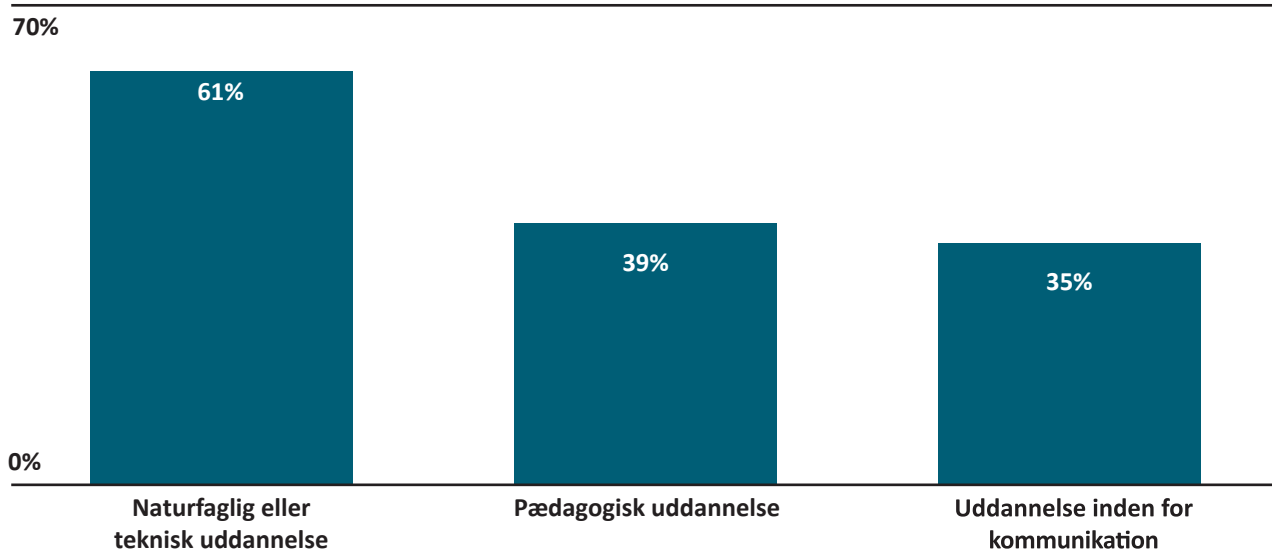
Hos 39 % af forsyningsselskaberne bliver tilbuddene varetaget af medarbejdere med en pædagogisk uddannelse, mens det hos 35 % af forsyningsselskaberne varetages af medarbejdere med uddannelse inden for kommunikation jf. Figur 10. Det har også været muligt at svare "Andet".

Af andre baggrunde eller faggrupper

nævnes bl.a. driftsmedarbejdere, genbrugspladsmedarbejdere, lærere, naturvejledere, medarbejdere med håndværksmæssig baggrund og studerende.

Medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud hos forsyningsselskaberne, har forskellige uddannelsesmæssige baggrunde

Figur 10: Oversigt over uddannelsesbaggrunde blandt medarbejdere der varetager formidlings- og undervisningstilbud

N: 62. Spørgsmål: Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %.

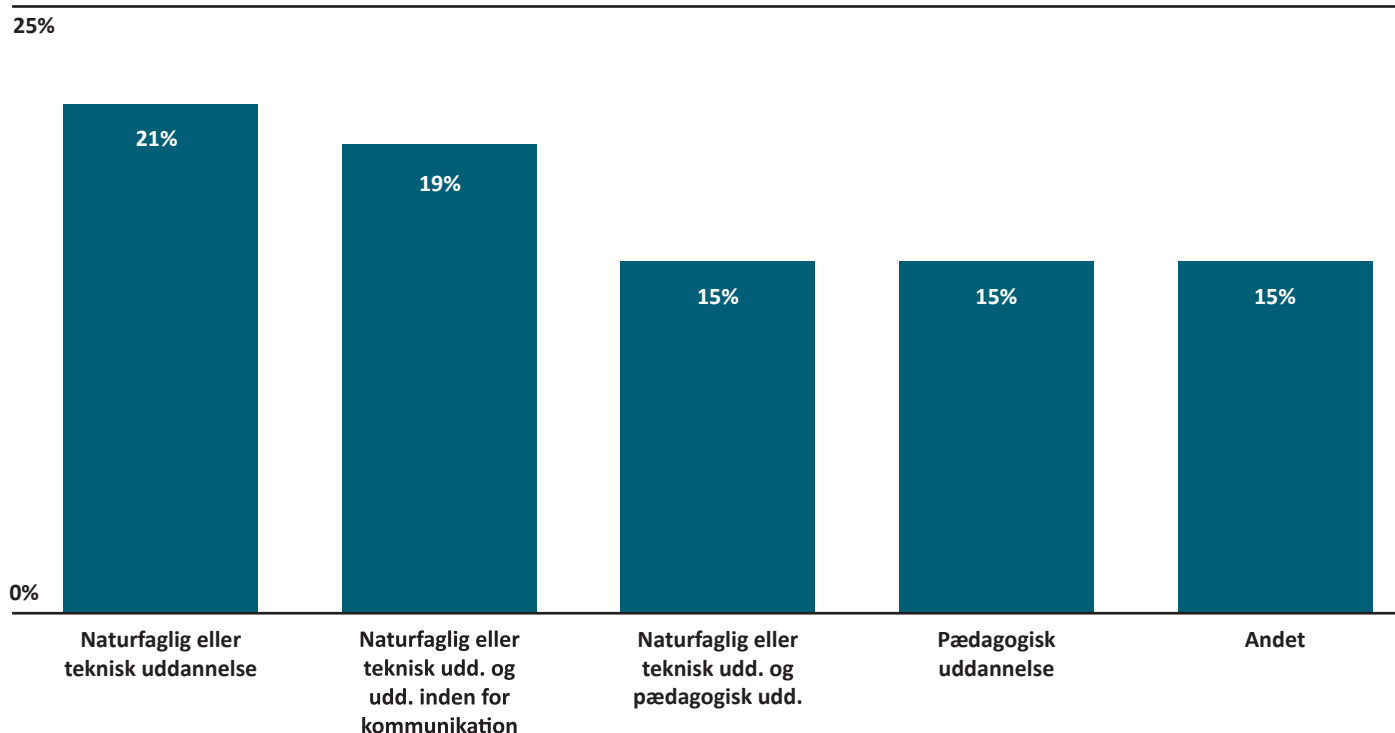
Da det har været muligt at afgive mere end ét svar, er der forsyningsselskaber, der angiver, at de har flere forskellige medarbejdere til at varetage deres tilbud. Som det ses i Figur 11, er der således 19 % af forsyningsselskaberne, som både har medarbejdere med naturfaglig eller teknisk uddannelse samt med uddannelse inden for kommunikation, der varetager formidlings- og undervisningstilbud, og 15 % som både har medarbejdere med naturfaglig eller teknisk uddannelse og pædagogisk uddannelse.

Hos 15 % af forsyningsselskaberne varetages deres tilbud af medarbejdere med andre uddannelsesbaggrunde end de udspecificerede.

Kortlægningen viser desuden, at de forsyningsselskaber, som har medarbejdere med pædagogisk uddannelse, i højere grad synes at have tilbud til dagtilbud og indskoling, end de forsyningsselskaber, der ikke har medarbejdere med pædagogisk baggrund.

Dette kunne indikere, at forsyningsselskaberne vurderer, at det at have formidlings- og undervisningstilbud til de yngste målgrupper i højere grad forudsætter en anden uddannelsesbaggrund blandt medarbejderne på forsyningsselskaberne, end de uddannelsesbaggrunde som typisk er at finde på forsyningsselskaberne.

Figur 11: Oversigt over kombinationen af uddannelsesbaggrunde, der varetager formidlings- og undervisningstilbud

N: 62. Spørgsmål: Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge? Kombinationer med under fem respondenter i en kategori er ikke afbilledet i figuren.

Måder at kvalificere tilbud

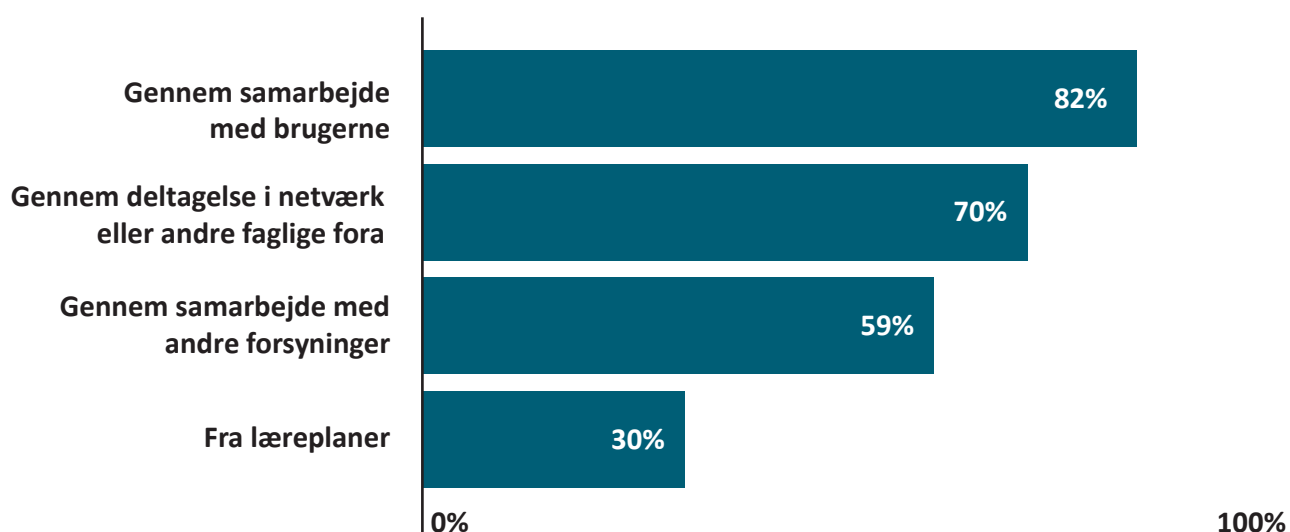
Der findes forskellige måder at kvalificere sine tilbud på, og måden forsyningsselskaberne kvalificerer deres tilbud varierer fra forsyningsselskab til forsyningsselskab.

I spørgeskemaundersøgelsen er forsyningsselskaberne blevet spurgt ind til følgende fire forskellige måder at kvalificere deres tilbud:

- Gennem samarbejde med brugere
- Gennem deltagelse i netværk eller andre faglige fora
- Gennem samarbejde med andre forsyninger
- Gennem læreplaner.

Det har været muligt at afgive flere svar.

Figur 12: Forsyningsselskabernes kvalificering af formidlings- og undervisningstilbud

N:56. Spørgsmål: Hvordan får I kvalificeret jeres formidlings- og undervisningstilbud? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100%. 5 respondenter har kun angivet svar i "andet" og fremgår derfor ikke af figuren.

Forsyningsselskaberne kvalificerer særligt deres formidlings- og undervisningstilbud gennem samarbejde med brugerne

82 % af forsyningsselskaberne i spørgeskemaundersøgelsen angiver, at de får kvalificeret deres formidlings- og undervisningstilbud gennem samarbejde med brugerne. 70 % kvalificerer deres tilbud gennem deltagelse i netværk eller andre faglige fora, mens 59 % kvalificerer gen-

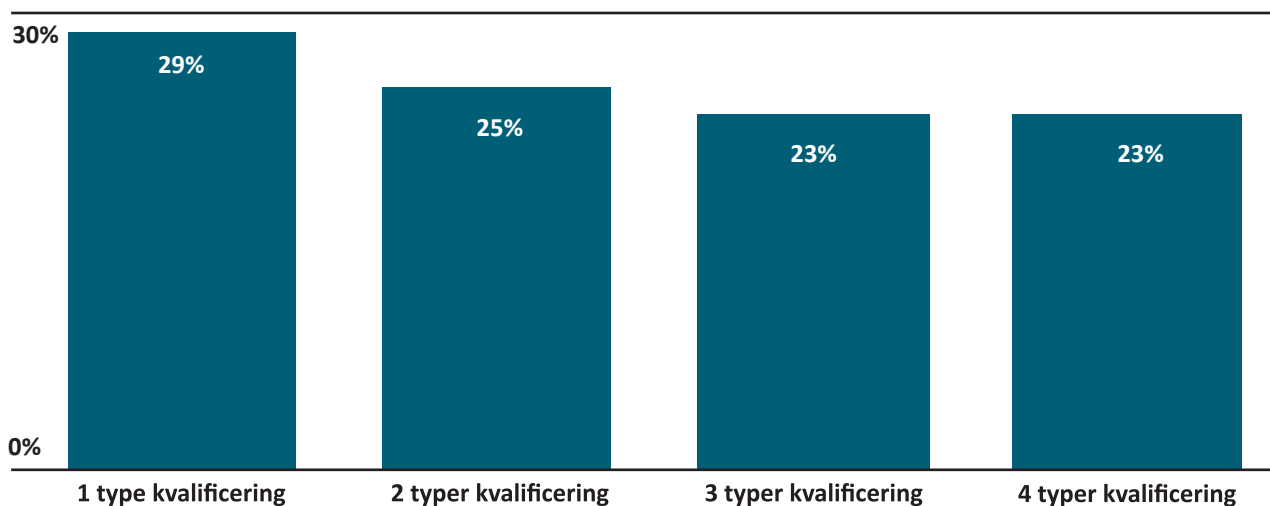
nem samarbejde med andre forsyninger, og 30 % af forsyningsselskaberne angiver læreplaner som kilde til kvalificering af deres tilbud. Det har ligeledes været muligt at afgive et "andet" svar til spørgsmålet, her har nogen blandt andet påpeget, at de bruger efteruddannelse, konferencer, forskning samt intern sparring og mødet med eleverne som kvalificering.

29 % af forsyningsselskaberne bruger alene én af ovenstående typer af kvalificering, mens de resterende 71 % således bruger to eller flere typer af kvalificering.

23 % bruger fire typer af kvalificering og kvalificerer således gennem både samarbejde med brugerne, deltagelse i netværk og faglige fora, samarbejde med andre forsyninger og gennem brug af læreplaner jf. Figur 13.

Godt halvdelen af dem, der benytter én type af kvalificering, kvalificerer gennem samarbejde med brugerne. Dette er også den type kvalificering, som størstedelen af forsyningsselskaberne gør brug af.

Figur 13: Antal typer af kvalificering af formidlings- og undervisningstilbud

N:56. Optælling af spørgsmål: Hvordan får I kvalificeret jeres formidlings- og undervisningstilbud? 5 respondenter har kun angivet svar i "andet" og fremgår derfor ikke af figuren.

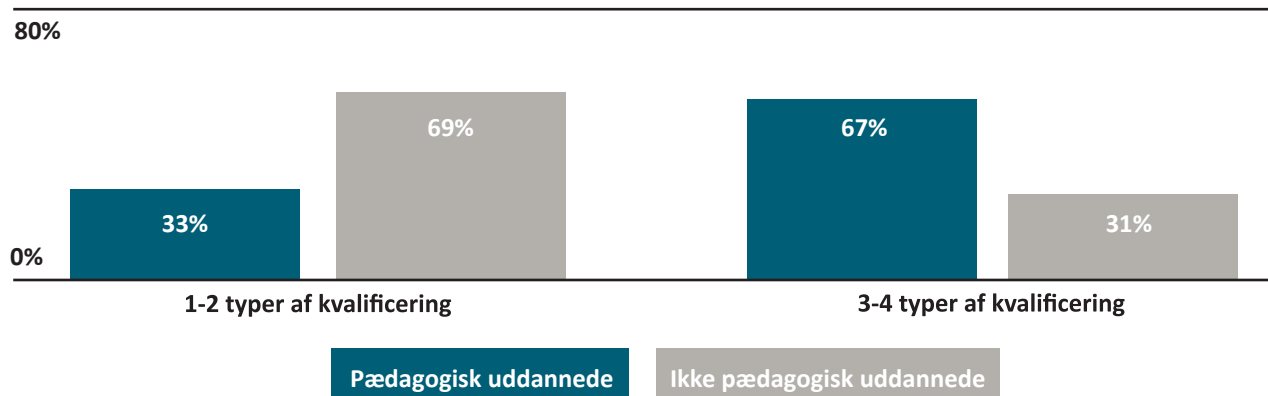
Sammenhæng mellem uddannelsesbaggrund og kvalificering

Der kan være forskellige årsager til at vælge den ene type kvalificering frem for den anden. Spørgeskemaundersøgelsen har ikke spurgt ind til årsagerne til at bruge forskellige typer af kvalificering, men på baggrund af svarene, kan vi konstatere, at måden hvorpå, forsyningerne kvalificerer deres tilbud, synes at hænge sammen med, hvilke uddannelsesmæssige baggrunde den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge, har. Her ses en tendens til, at forsyninger med pædagogisk uddannede

generelt bruger flere typer af kvalificering, end forsyninger der ikke har ansat pædagogisk uddannede jf. Figur 14.

67 % af forsyningerne med pædagogisk uddannede benytter sig af 3-4 typer af kvalificering, mens 31 % af forsyningerne uden medarbejdere med pædagogisk uddannelse bruger 3-4 typer af kvalificering. Der er ligeledes en tendens til, at jo flere besøgende forsyningsselskaberne har, des flere former for kvalificering synes de at bruge.

Figur 14: Typer af kvalificering fordelt på pædagogisk uddannede og medarbejdere uden pædagogisk uddannelse

N:56 Spørgsmål: Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge? Svar: Pædagogisk uddannelse. Samt optælling af svar fra følgende spørgsmål: "Hvordan får I kvalificeret jeres formidlings- og undervisningstilbud?" 5 respondenter har kun angivet svar i "andet" og fremgår derfor ikke af figuren.

En forklaring på dette kunne være, at forsyningsselskaber med mange besøgende i højere grad har medarbejdere med pædagogisk uddannelse, end forsyningsselskaber med færre besøgende.

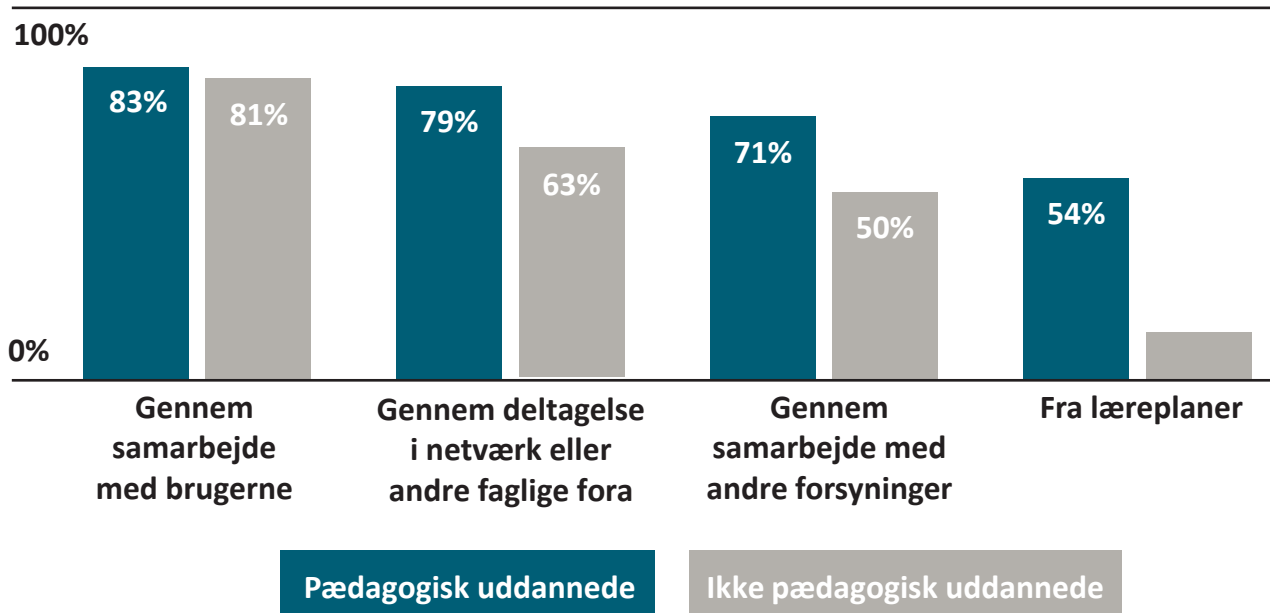
Mens både forsyninger med og uden pædagogisk uddannede i høj grad gør brug af kvalificering gennem samarbejde med brugerne, er der en større variation mellem brugen i forhold til de øvrige typer af kvalificering jf. Figur 15. Dette gør sig særligt gældende for kvalificering gennem brug af læreplaner, hvor 54 % af forsyningerne med pædagogisk uddannede gør brug af denne type kvalificering, mens næsten ingen af forsyningsselskaberne uden pædagogisk personale bruger denne type kvalificering.

Pædagogisk uddannet personale bruger flere typer af kvalificering i undervisningen

Samme tendens ses i forhold til antallet af besøgende. Hvor særligt forsyningsselskaber med mange besøgende børn og unge gør brug af kvalificering gennem læreplaner, mens dette bruges i mindre grad af forsyningsselskaber med færre besøgende.

Overordnet indikerer kortlægningen, at forsyninger med højt besøgstal af børn og unge, har længere tilbud, der i højere grad er didaktiserede, bruger flere typer af kvalificering samt har flere pædagogisk uddannede medarbejdere.

Figur 15: Typer af kvalificering fordelt på uddannelsesmæssig baggrund

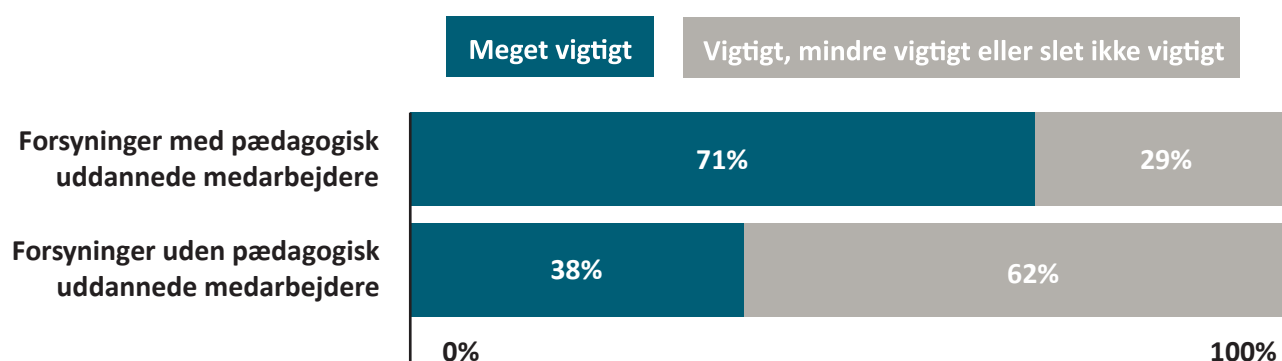
N: 56. Spørgsmål: "Hvordan får I kvalificeret jeres formidlings- og undervisningstilbud? Samt "Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge? Svar: Pædagogisk uddannelse. Besvarelser med under 5 respondenter er ikke illustreret med procentangivelse. 5 respondenter har kun angivet svar i "andet" og fremgår derfor ikke af figuren.

Sammenhæng mellem uddannelsesbaggrund og begrundelser

Som det blev belyst tidligere, bliver begrundelserne for at have et formidlings- eller undervisningstilbud vægtet forskelligt af forsyningsselskaberne. I det følgende ses nærmere på to af begrundelserne for at have et formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge og forsyningernes vurdering af disse alt efter, om de har pædagogisk uddannede medarbejdere eller ej.

71 % af forsyningsselskaberne med pædagogisk uddannede medarbejdere angiver, at de synes, det er "meget vigtigt", at de understøtter skolernes undervisning med autentiske og praksisnære forløb. For forsyninger uden pædagogisk uddannede medarbejdere er der 38 %, som angiver, at denne begrundelse er "meget vigtig" jf. Figur 16.

Figur 16: Vurdering af vigtighed af følgende begrundelse: Vi understøtter skolernes undervisning med autentiske og praksisnære forløb fordelt på pædagogisk uddannede og medarbejdere uden pædagogisk uddannelse

N:62. Spørgsmål: "Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge?" Svar: Pædagogisk uddannelse. Samt "Hvor vigtige er nedenstående begrundelse for jeres formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge: Vi understøtter skolernes undervisning med autentiske og praksisnære forløb viden om ressourcer og udvikler handlekraft til bæredygtig levevis"

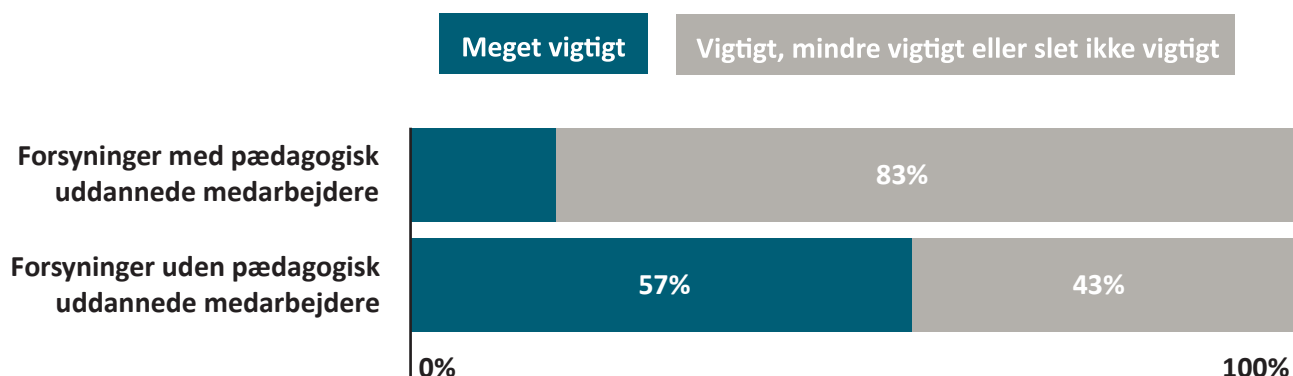
Der er således en tendens til, at forsyninger med pædagogisk uddannede medarbejdere i højere grad synes, at det er vigtigt at understøtte skolernes undervisning med autentiske og praksisnære forløb end forsyninger, hvor der ikke er pædagogisk uddannede medarbejdere.

Forsyningsselskaberne i spørgeskemaundersøgelsen, som ikke har medarbejdere med pædagogisk uddannelse, synes i stedet at vægte fremvisning af forsyningerne som et interessant sted at arbejde højere, end det er tilfældet hos forsyningerne med medarbejdere med pædagogisk uddannelse. 57 % af forsyningerne uden pædagogisk uddannelse, angiver, at de anser det som "meget vigtigt" at

"vise børn og unge, at forsyningerne er et spændende sted at arbejde", mens 43 % synes at dette er "vigtigt", "mindre vigtigt" eller "slet ikke vigtigt" jf. Figur 17. Pædagogisk uddannede medarbejdere synes i mindre grad, at dette er vigtigt, og 83 % af forsyningsselskaberne med pædagogisk uddannede medarbejdere angiver således dette, som værende "vigtigt", "mindre vigtigt" eller "slet ikke vigtigt".

Begrundelserne for at have formidlings- og undervisnings-tilbud hænger sammen med, om der er pædagogisk uddannet personale eller ej

Figur 17: Vurdering af vigtighed af følgende begrundelse: Vi viser børn og unge, at forsyningerne er et spændende sted at arbejde fordelt på pædagogisk uddannede og medarbejdere uden pædagogisk uddannelse

Spørgsmål: "Hvilke uddannelsesmæssige baggrunde dækker den samlede gruppe af medarbejdere, der varetager formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge? Svar: Pædagogisk uddannelse. Samt "Hvor vigtige er nedenstående begrundelse for jeres formidlings- og undervisningstilbud til børn og unge: Vi viser børn og unge, at forsyningerne er et spændende sted at arbejde". Besvarelser med under 5 respondenter er ikke illustreret med procentangivelse.

Bilag 1: Metode og datagrundlag

UDVÆLGELSE AF FORSYNINGSSKABER

Da det ikke har været muligt at finde en samlet oversigt over danske forsyningsselskaber, har vi undersøgt hvilke forsyningsselskaber i de 98 kommuner, der dækker vand, spildevand, affaldshåndtering samt offentligt leveret fjernvarme og elproduktion. I alt fandt vi 104 forskellige forsyningsselskaber og herunder kommunale afdelinger med ansvar for affaldshåndtering. Det er disse organisationer, spørgeskemaet er udsendt til.

UDARBEJDELSE AF SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

Spørgeskemaet er udarbejdet på baggrund af en grundig gennemgang af forsyningsselskabernes hjemmesider

samt gennem dialoger med forsyningsselskaber. Formålet med dette har været at skabe et umiddelbart overblik over forsyningsselskabernes tilbud med henblik på at kvalificere spørgeskemaundersøgelsen.

VALIDERING OG UDSENDELSE

Forud for udsendelse blev spørgeskemaet pilottestet. Formålet med pilottestningen var at kvalificere spørgsmålene og sikre, at de var forståelige og blev oplevet som meningsfulde og relevante. På baggrund af pilottestene blev spørgeskemaet justeret.

Spørgeskemaundersøgelsen blev udsendt i juni 2025. Efter 7 dage fik de respondenter, der endnu ikke havde besvaret spørgeskemaet, en påmindelse.

FORSYNINGSSSELSKABERNES KARAKTERISTIKA

Spørgeskemaundersøgelsen er udsendt til 104 forsyningsselskaber, hvoraf 76 har besvaret spørgeskemaundersøgelsen.² Besvarelsesprocenten er således 73 %.

Herunder i Tabel 1 fremgår det, hvilken region forsyningsselskaberne i kortlægningen er fra.

Størstedelen (78 %) af forsyningsselskaberne dækker én kommune, mens 13 %

og 9 % dækker henholdsvis 2-5 kommuner og 6 kommuner eller derover jf. Tabel 2.

Lidt mere end to tredjedele af forsyningsselskaberne dækker spildevand (70 %) og drikkevand (67 %) jf. Tabel 3. 59 % dækker affald, mens 41 % dækker varme. En fjerdedel dækker klimatilpasning (25 %), og 22 % dækker elektricitet.

Tabel 1: Oversigt over hvilken region forsyningsselskaberne hører til

	Antal	Procent
Region Hovedstaden	18	24%
Region Midtjylland	21	28%
Region Nordjylland	7	9%
Region Sjælland	10	13%
Region Syddanmark	20	26%

Tabel 2: Oversigt over hvor mange kommuner, forsyningsselskaberne dækker

	Antal	Procent
1 kommune	59	78%
2-5 kommuner	10	13%
6 kommuner eller derover	7	9%

N=76. Optælling af svar til spørgsmål: Hvilke kommuner i Region "X" dækker jeres forsyningsselskab?

² Seks af disse besvarelser er delvise besvarelser, og de har således ikke gennemført hele spørgeskemaet. De svar, som de har afgivet, giver dog god viden om omfang mv., hvorfor de er bibeholdt.

Tabel 3: Oversigt over de områder, forsyningsselskaberne dækker

	Antal	Procent
Spildevand	53	70%
Drikkevand	51	67%
Affald	45	59%
Varme	31	41%
Klimatilpasning som fx LAR-projekter	19	25%
Elektricitet	17	22%

N:76. Spørgsmål: Hvilke områder dækker jeres forsyningsselskab? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %

Tabel 4: Oversigt over antallet af områder, forsyningsselskaberne dækker

	Antal	Procent
1 område	18	24%
2 områder	11	14%
3 områder	22	29%
4 områder	17	22%
5 områder eller derover	8	11%

N:76. Optælling svar til spørgsmål: Hvilke områder dækker jeres forsyningsselskab? Det har været muligt at afgive flere svar til spørgsmålet, hvorfor andelen ikke summer til 100 %.

Forsyningsselskaberne har også haft mulighed for at angive andre områder i et åbent svarfelt. Det er der 13, der har gjort. Her er der blandt andet blevet nævnt gas, VE-anlæg (Vedvarende Energi som fx solceller, vindmøller, geotermiske anlæg, varmepumper og biogas, fibernet, gadelys, fjernkøling) som andre områder, som enkelte af selskaberne varetager.

24 % af forsyningerne dækker kun ét forsyningsområde, mens de øvrige dækker to eller flere områder jf. Tabel 4.

BORTFALD

Hovedparten af de manglende besvarelser er hos monoforsyningsaktører (selskaber/kommuner) i mindre kommuner, men der er også større multiforsyningsselskaber, der har ikke besvaret spørgeskemaundersøgelsen.

Forfattere:

Lars Volf Jensen og Sofie Juhl

Redaktør:

Dorte Villadsen

Grafisk opsætning:

Ida Johanne Plum

Forside- og kolofonfoto:

Lars Volf Jensen

©Skoletjenesten - videntcenter for eksterne læringsmiljøer
Nyropsgade 7
1602 København V.

skoletjenesten.dk

